

Program realizacji
WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU
DORADZTWA ZAWODOWEGO

(WSDZ)

Zespół Szkół Budowlanych im. Generała Stanisława Maczka
w Bielsku-Białej

rok szkolny 2019/2020

Podstawa prawna

Par. 5 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1675)

Założenia

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego to ogół działań podejmowanych przez szkołę, których celem jest zwiększenie trafności decyzji podejmowanych przez uczniów w kontekście planowania indywidualnej ścieżki rozwoju edukacyjno – zawodowego. To umożliwienie weryfikacji zainteresowań zawodowych uczniów i planowania kierunku kariery edukacyjno-zawodowej poprzez poszerzenie wiedzy i umiejętności niezbędnych do poznawania własnych predyspozycji zawodowych, wiedzy o rynku pracy i zasad w nim rządzących oraz umiejętności pozwalających się w nim odnaleźć.

- I. Wybór zawodu jest procesem rozwojowym i stanowi sekwencję decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia.
- II. Na wybór zawodu wpływają główne wartości, czynniki intelektualne, emocjonalne i zdrowotne, rodzaj i poziom wykształcenia oraz wpływ środowiska.
- III. Preferencje zawodowe wywodzą się z doświadczeń dzieciństwa i rozwijają się w toku życia człowieka.
- IV. Prowadzona jest indywidualna i grupowa praca z uczniami, rodzicami i nauczycielami.
- V. Uczniowie wraz z nauczycielami informatyki i bibliotekarzami są włączani do tworzenia bazy informacyjnej w szkole.

Cele

1. Przygotowanie młodzieży do planowania kariery edukacyjno-zawodowej.
2. Kształcenie i rozwijanie u młodzieży świadomości własnych możliwości psychofizycznych.
3. Kształcenie ustawiczne i zdobywanie kwalifikacji zawodowych.
4. Przygotowanie uczniów do kreatywnego i mobilnego funkcjonowania na rynku pracy.
5. Przygotowanie uczniów do ewentualnej reorientacji zawodowej i samozatrudnienia.

Osoby odpowiedzialne za realizację zadań w ramach WSDZ

1. Dyrektor szkoły.
2. Koordynator działalności informacyjno-doradczej – psycholog szkolny, nauczyciel, któremu powierzono obowiązki z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego.
3. Kierownik szkolenia praktycznego.
4. Pedagog / psycholog szkolny.
5. Nauczyciele, a w szczególności nauczyciele:
  - a. wychowawcy,
  - b. przedmiotów zawodowych,
  - c. podstaw przedsiębiorczości,
  - d. podstaw działalności gospodarczej,
  - e. wiedzy o społeczeństwie,
  - f. informatyki,
  - g. bibliotekarze.
6. Pielęgniarka.

Obszary działań realizowanych w ramach WSDZ

- I. Diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na działania związane z realizacją doradztwa zawodowego.
- II. Gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych.
- III. Prowadzenie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego.
- IV. Koordynowanie działalności informacyjno-doradczej prowadzonej przez szkołę.

Metody i formy realizacji działań z uwzględnieniem udziału rodziców w tych działaniach

1. Na zajęciach edukacyjnych: praca grupach, w parach, indywidualna, pogadanka ćwiczenia, testy/ kwestionariusze, dyskusja, burza mózgów, metoda rozwiązywania problemów, autoprezentacja, metody multimedialne, praca z materiałami źródłowymi.
2. Rozmowy indywidualne z uczniami, rodzicami, nauczycielami.
3. Udział w zajęciach prowadzonych przez przedstawicieli uczelni.
4. Udział w dniach otwartych uczelni.
5. Spotkania przedstawicielami zawodów, uczelni.
6. Udział w przedsięwzięciach typu: targi edukacyjne, targi pracy, dni kariery, dni przedsiębiorczości.

Harmonogram realizacji działań

Działanie	Sposób realizacji	Osoba odpowiedzialna	Czas realizacji
I. Diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na działania związane z realizacją doradztwa zawodowego	1) Przeprowadzenie badania ankietowego.	Psycholog realizujący zadania doradcy zawodowego	Czerwiec
	2) Rozmowy z uczniami / nauczycielami / rodzicami.	Psycholog realizujący zadania doradcy zawodowego	Cały rok szkolny
II. Gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych	1) Tworzenie bazy informacyjnej - gromadzenie i aktualizacja informacji edukacyjno-zawodowych.	Psycholog realizujący zadania doradcy zawodowego Kierownik Szkolenia Praktycznego Nauczyciele	Cały rok szkolny
	2) Udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowych.	Nauczyciele bibliotekarze Nauczyciele odpowiedzialni za stronę internetową szkoły	Cały rok szkolny

	3) Promocja zawodów, w których kształci Szkoła	Zespół ds. Promocji	Zgodnie z harmonogramem pracy Zespołu
III. Prowadzenie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego	1) Prowadzenie zajęć grupowych dla uczniów związanych wybranym kierunkiem kształcenia i zawodu.	Nauczyciele przedmiotów zawodowych	Zgodnie z planem nauczania w poszczególnych klasach
	2) Prowadzenie zajęć grupowych dla uczniów związanych z planowaniem kształcenia i kariery zawodowej.	Psycholog realizujący zadania doradcy zawodowego Wychowawcy Nauczyciel podstaw przedsiębiorczości Nauczyciel podstaw działalności gospodarczej Nauczyciel wiedzy o społeczeństwie	Zgodnie z planem nauczania w poszczególnych klasach
		Psycholog realizujący zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej	Wg bieżących potrzeb
	3) Prowadzenie spotkań indywidualnych z uczniami związanych planowaniem kształcenia i kariery zawodowej.	Psycholog realizujący zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej	Wg bieżących potrzeb
	4) Indywidualne / grupowe wspomaganie rodziców w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych przez ich dzieci.	Psycholog realizujący zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej	Wg bieżących potrzeb

	5) Wspieranie nauczycieli w realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.	Psycholog realizujący zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej	Wg bieżących potrzeb
	6) Organizacja spotkań z przedstawicielami pracodawców i uczelni wyższych.	Kierownik szkolenia praktycznego Nauczyciele przedmiotów zawodowych	Cały rok szkolny
IV. Realizacja projektu unijnego pn. „Efektywne kształcenie zawodowe kluczem do sukcesu na lokalnym rynku pracy”	1) Organizacja indywidualnych spotkań uczniów z doradcą zawodowym (specjalistą zewnętrznym). 2) Organizacja kursów zawodowych.	Szkolny koordynator projektu	Zgodnie z harmonogramem realizacji projektu
V. Koordynowanie działalności informacyjno-doradczej prowadzonej przez szkołę	1) Usprawnianie przepływu informacji pomiędzy poszczególnymi realizatorami działań w ramach WSDZ.	Psycholog realizujący zadania doradcy zawodowego	Cały rok szkolny
	2) Opracowanie sprawozdania z realizacji zadań w ramach WSDZ.	Psycholog realizujący zadania doradcy zawodowego	Czerwiec

Podmioty, z którymi Szkoła współpracuje przy realizacji działań:

- Pracodawcy;
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna;
- Uczelnie;
- Wybrane instytucje rynku pracy.

Tematyka działań z uwzględnieniem treści programowych,

o których mowa w par. 4, pkt 4 i 6

Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1675)

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 sporządza bilans własnych zasobów na podstawie dokonanej autoanalizy („portfolio”);
- 1.2 określa obszary do rozwoju edukacyjno-zawodowego i osobistego;
- 1.3 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- 1.4 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.5 analizuje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe) w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.6 określa własny system wartości, w tym wartości związanych z pracą i etyką zawodową.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 analizuje informacje o lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim rynku pracy oraz funkcjonujących na nim zasadach w kontekście wyborów edukacyjno-zawodowych;
- 2.2 określa zawody i stanowiska pracy, dla których bazę stanowią jego kwalifikacje, z uwzględnieniem zawodów przyszłości i zapotrzebowania rynku pracy;
- 2.3 porównuje formy zatrudnienia i możliwości funkcjonowania na rynku pracy jako pracownik, pracodawca lub osoba prowadząca działalność gospodarczą w obszarze, w którym się kształci, oraz analizuje podstawy prawa pracy, w tym rodzaje umów o pracę, sposoby ich rozwiązywania, prawa i obowiązki pracownika;
- 2.4 konfrontuje własne zasoby ze zidentyfikowanymi potrzebami i oczekiwaniami pracodawców oraz wymaganiami rynku pracy;
- 2.5 określa znaczenie i wskazuje możliwości odbycia stażu zawodowego lub zdobycia zatrudnienia z wykorzystaniem dostępnych form aktywizacji zawodowej;

- 2.6 sporządza i aktualizuje dokumenty aplikacyjne zgodnie z wymaganiami pracodawców;
- 2.7 przygotowuje się do zaprezentowania siebie i swoich kompetencji podczas rozmowy kwalifikacyjnej;
- 2.8 charakteryzuje przebieg procesu zakładania własnej działalności gospodarczej oraz instytucje wspomagające zakładanie własnej działalności gospodarczej;
- 2.9 charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 korzysta ze źródeł informacji dotyczących dalszego kształcenia i doskonalenia zawodowego formalnego, pozaformalnego i nieformalnego;
- 3.2 analizuje możliwości uzupełniania, poszerzania i uzyskiwania nowych kwalifikacji zawodowych w ramach krajowego i europejskiego systemu kwalifikacji;
- 3.3 określa korzyści wynikające z uczenia się przez całe życie w rozwoju osobistym i zawodowym;
- 3.4 analizuje możliwości kontynuowania nauki.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 ustala swoje cele, zadania i działania w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 4.2 sporządza indywidualny plan działania - planuje różne warianty ścieżek edukacyjno-zawodowych na podstawie bilansu własnych zasobów i wartości oraz informacji na temat rynku edukacji i rynku pracy, przewidując skutki własnych decyzji;
- 4.3 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej zgodnie z posiadanymi zasobami i określonymi celami zawodowymi.

TECHNIKUM

Przedmiot: Doradztwo zawodowe																						
Klasy 1 po szkole podstawowej																						
Temat zajęć	Poznanie własnych zasobów						Świat zawodów i rynek pracy									Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie				Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji zawodowych		
	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	2.7	2.8	2.9	3.1	3.2	3.3	3.4	4.1	4.2	4.3
1. Autoanaliza i obszary rozwoju edukacyjno-zawodowego	X				X																	

Przedmiot: **Podstawy przedsiębiorczości**

Klasy 1 - po gimnazjum

Temat zajęć	Poznawanie własnych zasobów						Świat zawodów i rynek pracy									Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie				Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji zawodowych			
	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	2.7	2.8	2.9	3.1	3.2	3.3	3.4	4.1	4.2	4.3	
1. Typy osobowości. Rozwój osobowości człowieka.	X																						
2. Analiza SWOT-ćwiczenia			X	X	X																		

Przedmiot: **Podstawy przedsiębiorczości**

Klasy 2

Temat zajęć	Poznanie własnych zasobów						Świat zawodów i rynek pracy									Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie				Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji zawodowych			
	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	2.7	2.8	2.9	3.1	3.2	3.3	3.4	4.1	4.2	4.3	
1. Etyka w pracy i biznesie						X																	
2. Rynek pracy.							X																
3. Cele i rodzaje działalności gospodarczej.									X														
4. Formy i metody poszukiwania pracy.									X														
5. Dokumenty aplikacyjne-ćwiczenia.												X											
6. Rozmowa kwalifikacyjna.													X										
7. Sytuacja na rynku pracy w Unii Europejskiej																	X						
8. Zakładanie firmy.														X									

Przedmiot: **Podstawy działalności gospodarczej**

Klasy 4

Temat zajęć	Poznanie własnych zasobów						Świat zawodów i rynek pracy									Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie				Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji zawodowych			
	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	2.7	2.8	2.9	3.1	3.2	3.3	3.4	4.1	4.2	4.3	
1. Uruchomienie działalności gospodarczej.														X	X								
2. Europass- ćwiczenia.																	X	X	X				
3. Analiza SWOT w kontekście dalszych wyborów zawodowych.																				X	X	X	

Branżowa Szkoła I Stopnia

Przedmiot: Doradztwo zawodowe																						
Klasy 1 po gimnazjum																						
Temat zajęć	Poznawanie własnych zasobów						Świat zawodów i rynek pracy									Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie				Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji zawodowych		
	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	2.7	2.8	2.9	3.1	3.2	3.3	3.4	4.1	4.2	4.3
1. Poznawanie własnych zasobów - autoanaliza i obszary rozwoju edukacyjno-zawodowego	X				X																	
2. Poznawanie własnych zasobów - możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych	X			X																		

Przedmiot: **Doradztwo zawodowe**

Klasy 1 po szkole podstawowej

Temat zajęć	Poznanie własnych zasobów						Świat zawodów i rynek pracy									Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie				Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji zawodowych			
	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	2.7	2.8	2.9	3.1	3.2	3.3	3.4	4.1	4.2	4.3	
1. Autoanaliza i obszary rozwoju edukacyjno-zawodowego	X				X																		

Przedmiot: **Podstawy przedsiębiorczości**

Klasa 1 po szkole podstawowej

Temat zajęć	Poznanie własnych zasobów						Świat zawodów i rynek pracy									Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie				Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji zawodowych			
	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	2.7	2.8	2.9	3.1	3.2	3.3	3.4	4.1	4.2	4.3	
1. Kim jest osoba przedsiębiorcza	X	X																					
2. Zakładanie firmy									X					X									
3. Jak napisać CV?	X											X											
4. Rozmowa kwalifikacyjna													X										
5. prawa i obowiązki pracownika									X														
6. Sytuacja na rynku pracy w EU							X																

Przedmiot: **Doradztwo zawodowe**

Klasa 2

Temat zajęć	Poznawanie własnych zasobów						Świat zawodów i rynek pracy									Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie				Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji zawodowych		
	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	2.7	2.8	2.9	3.1	3.2	3.3	3.4	4.1	4.2	4.3
1. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie – źródła informacji dotyczące dalszego kształcenia i doskonalenia zawodowego																X			X			
2. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie – krajowy i europejski system kwalifikacji.																	X	X				

Przedmiot: **Podstawy przedsiębiorczości**

Klasa 2

Temat zajęć	Poznanie własnych zasobów						Świat zawodów i rynek pracy									Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie				Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji zawodowych			
	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	2.7	2.8	2.9	3.1	3.2	3.3	3.4	4.1	4.2	4.3	
1. Kim jest osoba przedsiębiorcza	X	X			X																		
2. Formy zatrudnienia									X														
3. Jak przygotować dokumenty aplikacyjne		X			X							X											
4. Rozmowa kwalifikacyjna													X										
5. Prawa i obowiązki pracownika i pracodawcy									X														
6. Zakładanie przedsiębiorstwa									X					X									

Przedmiot: **Doradztwo zawodowe**

Klasa 3

Temat zajęć	Poznawanie własnych zasobów						Świat zawodów i rynek pracy									Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie				Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji zawodowych			
	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	2.7	2.8	2.9	3.1	3.2	3.3	3.4	4.1	4.2	4.3	
1. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych – ustanawianie celów, tworzenie indywidualnego planu działania																					X	X	X

Przedmiot: **Działalność gospodarcza**

Klasa 3

Temat zajęć	Poznanie własnych zasobów						Świat zawodów i rynek pracy									Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie				Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji zawodowych			
	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	2.7	2.8	2.9	3.1	3.2	3.3	3.4	4.1	4.2	4.3	
1. Konkurencja i współpraca z innymi przedsiębiorstwami							x																
2. formy organizacyjno prawne przedsiębiorstw									x														
3. Formy zatrudnienia									x														

Zatwierdzam:

Bielsko-Biała, dn. 23.09.2019 r.